

ÄŒEEÄ TINA A MORAVÄ TINA - II.

PondÄ›lÄ›, 18 Äºnor 2008

DÄ›kuji za všechny zajímavé pÄ™ispÄ›vky ohlednÄ› naší krásné a rozmanité Ä™eÄ›i. Jak je vidÄ›t, tak spoluobčané z ÄŒech nás MoravÄ›ky rozhodnÄ› nezahanbí. Díky tykadlÄ›m zaostÄ™eným na tohle téma, jsem pÄ™išla na další a další zajímavé výrazy, se kterými se ráda podÄ›lím; ale nejdÄ™ív - milí kudláni - k hádance, která znÄ›la: co znamená, kdyÄ› o nÄ›kom Ä™ekneme, Ä› je móÄ›ala, nebo, Ä› se móÄ›á.

Tuším, Ä› dva ze kudlákÄ› odpovÄ›dÄ›li, Ä› je to ten, co mu všechno dlouho trvá, na kterého se neustále čeká, a ten, kdo chodí poÄ™ád nÄ›kam pozdÄ›; prostÄ› móÄ›ala, co se móÄ›á. JistÄ› mnohé z kudlanek znají situace, kdy pÄ™ešlapují s dvÄ›ma aÄ› x dÄ›tma, vzornÄ› pÄ™ipravené k odjezdu na nedÄ›lní obÄ›d ke tchýni - a manÄ›el právÄ› s bulvárním plátkem pod paÄ›í, s tím, Ä› musí ještÄ› neodkladnÄ› poslat nÄ›komu jeden mail... Tak to je pÄ™ímou ukázkou pÄ™íklad jednoho takového. PÄ™ímou svádí k pouÄ›ití stÄ™elené zbranÄ›. Na "M" mnÄ› napadá další pÄ›kné slovíčko mulina. Poprvé jsem se s ním setkala, kdyÄ› jsem navštívila své budoucí tchány. PÄ™i obhlídce jejich vesnického stavení má j budoucí choÄ› zavedl i do chlívků, kde spokojenÄ› chrochtala dvÄ› vyпасená prasátka. HledÄ›l na mnÄ› jako na marÄ›ana, kdyÄ› jsem se zeptala, jak se jmenují. No, jak by se jmenovaly, jsou to muliny. TakÄ› Ä›ádny Pepík, Karlík a já vím ještÄ›, prostÄ› jen smradlavá mulina. To, Ä› se tady Ä›ádné citové vazby mezi mulinama a pánama nepÄ›stují, jsem pochopila, kdyÄ› dostala mulina o týden pozdÄ›ji ránu mezi oÄ›i a byla spoÄ™ádána od rypáku aÄ› po ocáse.

Další výrazy jsou z dÄ›tského slovníku. Nedávno jsem pÄ™es ICQ Daniele sdÄ›lila, Ä› se napapám a pÄ›jdu si bucnout. Na obhajobu své infantilnosti bych chtÄ›la Ä™íct, Ä› pÄ™ibliÄ›nÄ› za Ä›tyÄ™i týdny bych mála pÄ™ivést na svÄ›t s potomka, takÄ› jednak trochu blbnu a pak poctivÄ› trénuju všechny ty budoucí "ham, pá, brm, brm" atd. Ale zpÄ›t k tématu, napapat je asi celkem jasné, ale slovíčko bucnout zpÄ›sobilo mezi námi nedorozumÄ›ní dokonce dost zásadní. TakÄ› bucnout není nic jiného, neÄ› si jít lehnout do postele a na chvíli vydechnout. PouÄ›íváme ještÄ› termíny: nynynkat, hajat, datat prostÄ› spinkat. ÄŒelovÄ›k by nevÄ™il, jak rozdílné má Ä› takové to rodičovské tokání být. Zatím tady (skoro na Valachách) šišláme, Ä›uÄ›áme a co já vím ještÄ›, tak na Ostravsku patÄ™í k vrcholným projevÄ›m rodičovské lásky napÄ™íklad vÄ›ta: "Ty všivaku jeden, ty ses zase zescala." Tak se láskyplnÄ› rozplývala moje známa nad svou tÄ™ímÄ›síÄ›ní poÄ›ranou dcerkou. KdyÄ› si pÄ™imyslíte jednak povÄ›stný škratky potom dÄ›raz na druhou slabiku, je z toho pravý lingvistický záÄ›itek. Ostravsko vÄ›bec vládne svérázným dialektem. Jen namátkou: KdyÄ› jdete do masny kupovat játra, tak rozhodnÄ› ne ty játra, ale jednu játru. KdyÄ› máte chuÄ› na párek, tak ne na ten, ale na tu párku, nebo páreÄ›ku, jak jsem se jíÄ› zmínila minule, párka má Ä› být hrubá, nebo tenká. Nikdy neÄ™eknete kvÄ›li Ä›emu, ale kvÄ›li toho (to mi pÄ™ijde hodnÄ› zajímavé). Prsa má Ä›ou být cycky nebo dudy - moc hezky to viÄ›te. ZdeÄ›ek dupka, zadek dupa, dát na zadek, potom dát do dupy. Dívka má Ä›e být tÄ™eba dÄ›vucha. KdyÄ› jdu k zubařkovi k lékařkovi, tak jdu do zubařna, nebo do dochtora (stejnÄ› jako naši polští sousedé). Díra = dÄ›uzna, Ä›uraOhefajerNepÄ™íjemné a rozmazlené dÄ›cko je u nás smrad, na Ostravsku gizd. KdyÄ› si chce pravý Ostravák po jídle odÄ™ihnout tak se mu chce zásadnÄ› grcat. Dobrá zábava je chlama. Chory = nemocný Jak ideš? = Kam jdeš? Kibel = kbelík Kosa, klepat kosu = zima, klepat se zimou KÄ™aky = kÄ™oví Mit v kuli = být opilý Kury = slepice Kypat = kapat MasaÄ™, do masaÄ™ = Ä™ezník, k Ä™ezníkovi Pro tentokrát skonÄ›íme u písmene M a ještÄ› mám pro vás další hádanku: Jestlipak víte, co je to kotchan? Sama to nevím, doufám, Ä› mi to do pÄ™íštího týdne nÄ›kdo z vás prozradí. Paula P.S. KdyÄ› jsem vybírala slovíčka z Ostravska, Ä›ivÄ› se mi vybavily vzpomínky na školní prázdniny které jsem pravidelnÄ› trávila se svojí sestÄ™enicí z Ostravy. TeÄ› pro má nÄ›které výrazy jsou témÄ› Ä™ neuvÄ›Ä™itelné, ale podle své vlastní zkušenosti: ano, pÄ™esnÄ› tak se tam mluví; a není to krásné?